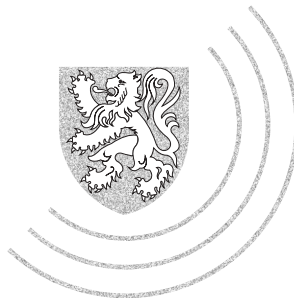

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

3 april 2003

ONTWERP VAN DECREET

**tot invoering van een vrijstelling van successierechten voor bossen en van een vrijstelling
van successierechten en onroerende voorheffing voor gronden gelegen in het VEN**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Lucien Suykens**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Marc van den Abeelen.

Vaste leden :

mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Johan De Roo, Erik Matthijs, Eric Van Rompuy ;

de heren Frans De Cock, André Denys, Stefaan Platteau, Marc van den Abeelen ;

de heren Mathieu Boutsen, Herman De Reuse, Roland Van Goethem ;

de heren Lucien Suykens, Bruno Tobback ;

de heer Ludo Sannen ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

de heren Gerald Kindermans, Boudewijn Laloo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Johan Weyts ;

de heren Marc Cordeel, Marino Keulen, Jul Van Aperen, Francis Vermeiren ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Jean Geraerts, Christian Verougstraete ;

de heren Steve Stevaert, Guy Swennen ;

de heer Jos Geysels ;

de heer André-Emiel Bogaert.

Zie :

1609 (2002-2003)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Errata

INHOUD

	Blz.
A. Inleiding door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening	4
A.1. Vrijstelling van successierechten voor bossen	4
A.2. Vrijstelling van successierechten + vrijstelling van het gewestaandeel onroerende voorheffing voor gronden gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk.	5
B. Bespreking	5
C. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	6

DAMES EN HEREN,

Op dinsdag 1 april 2003 besprak de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting het ontwerp van decreet tot invoering van een vrijstelling van successierechten voor bossen en van een vrijstelling van successierechten en onroerende voorheffing voor gronden gelegen in het VEN (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1609/1*).

A. INLEIDING DOOR DE HEER DIRK VAN MECHELEN, VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, INNOVATIE, MEDIA EN RUIMTELIJKE ORDENING

Het voorliggend ontwerp van decreet – dat door de minister van Leefmilieu en de minister van Financiën samen wordt ingediend – is opnieuw een voorbeeld (het zoveelste in een lange reeks) van hoe deze Vlaamse regering de verruimde gewestelijke fiscale autonomie aanwendt als een ondersteunend beleidsinstrument.

De voorliggende tekst heeft, zoals blijkt uit het opschrift, een dubbel doel :

A.1. Vrijstelling van successierechten voor bossen

In de eerste plaats wordt met dit decreet een vrijstelling van successierechten ingevoerd bij vererving van onroerende goederen die als bos gedefinieerd zijn en waar voorwaarden van duurzaam beheer aan gekoppeld zijn.

Waarom een vrijstelling van successierechten voor bossen ?

Dat het bos een maatschappelijke meerwaarde heeft, kan niet worden betwijfeld. Het bos heeft een landschapsbepalend karakter, het draagt ook bij tot de handhaving van een gezond leefmilieu, het bos speelt een belangrijke rol in de globale koolstofcyclus, en het heeft ook een gewaardeerde sociaal-recreatieve en educatieve functie.

In Vlaanderen wordt slechts 10,8% van de oppervlakte ingenomen door bossen. Daarmee is Vlaanderen één van de meest bosarme regio's in de Europese Unie, waar het aandeel bos gemiddeld 36% bedraagt.

Daarom wil de Vlaamse regering op een positieve manier de private bosbezitters ondersteunen, ter

vrijwaring van het schaarse bosareaal dat Vlaanderen nog rijk is.

Wanneer een privaat persoon, die eigenaar is van een aanzienlijke oppervlakte bos, overlijdt, worden vaak hals over kop delen van het geërfde bos opgeofferd en verkocht, alleen maar om de verschuldigde erfenisrechten te kunnen betalen. Dit komt de bosstabiliteit niet ten goede en werkt versnippering van het bosareaal in de hand.

De Vlaamse regering heeft de voorbije jaren ook al veel geld uitgegeven voor de aankoop van natuurgebieden en bossen, ter vrijwaring en bescherming van het schaarse bosareaal. Met dit ontwerp van decreet kunnen we ook het privaat bosbezit ondersteunen om uiteindelijk hetzelfde doel (het in stand houden van het bosareaal) te bereiken. Uit studies is namelijk gebleken dat privé-boseigenaars 70 % van de Vlaamse bossen bezitten. Het kan niet de bedoeling zijn van de Vlaamse overheid dit privé-areaal volledig in overheidshanden te brengen. Daarom is het noodzakelijk ook deze bossen in het bosbeleid te betrekken. De ondersteunende impuls die van deze maatregel uitgaat, zal uiteindelijk groter zijn dan de kostprijs van deze maatregel.

Onze buurlanden hebben trouwens al passende maatregelen op dat vlak genomen. In Frankrijk worden de rechten berekend op één vierde van de waarde van de bossen die beheerd worden volgens een beheersplan en in Nederland geldt een nultarief, op voorwaarde dat het bos “geklasseerd” wordt op basis van de Natuurschoonwet.

De vrijstelling van successierechten kan niet onvoorwaardelijk worden genoten. Voor het bos moet een door het bosbeheer goedgekeurd beheersplan worden opgemaakt, overeenkomstig de bepalingen van het bosdecreet, en dat voldoet aan de aan de door de Vlaamse regering vast te stellen criteria voor duurzaam bosbeheer. Op die manier wordt tegelijk het duurzaam beheer van het bosareaal gepromoot. De Vlaamse regering zal zich weldra buigen over het besluit inzake het bosbeheersplan en het besluit inzake de criteria voor duurzaam bosbeheer.

Om het genoten fiscaal voordeel te behouden, is bovendien vereist dat deze voorwaarde vervuld blijft gedurende een periode van minimum dertig jaar na het overlijden.

Het is uiteraard niet de bedoeling de erfgenamen gedurende dertig jaar op te zadelen met een vreemdingsverbod of met een onzekerheid omtrent een eventuele vordering van successierechten

nadat het bos door hen werd verkocht. Om dit te voorkomen hebben we in het decreet een bijzonder mechanisme ingebouwd.

Het decreet voorziet in een verplichting voor de overdrager van het bos om de verkrijger in te lichten over het bestaan van het genoten fiscaal voordeel.

Het genoten fiscaal voordeel wordt omgezet in een fictieve subsidie, die fictief gespreid wordt over een periode van dertig jaar. Wanneer in de periode van dertig jaar het verkregen goed niet langer als bos wordt beheerd, is de actuele eigenaar of vruchtgebruiker gehouden tot terugbetaling van het genoten fiscaal voordeel, à rato van 1/30 per jaar dat nog moet verlopen vooraleer de periode van dertig jaar na het overlijden voltrokken is.

Met dit mechanisme heeft de Vlaamse regering de garantie dat tegenover de fiscale uitgave van deze maatregel een werkelijk behoud van het private bosareaal kan geplaatst worden.

A.2. Vrijstelling van successierechten + vrijstelling van het gewestaandeel onroerende voorheffing voor gronden gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk

Naast de vrijstelling van successierechten voor bossen voorziet het tweede luik van dit decreet een vrijstelling van successierechten en van het gewestaandeel van de onroerende voorheffing voor onbebouwde onroerende goederen die gelegen zijn in het Vlaams Ecologisch Netwerk (momenteel wordt onderzocht welke percelen toetreden tot de 87.000 hectare van het Vlaamse grondgebied die in een eerste fase tot het VEN zullen behoren).

Het spreekt voor zich dat het eerste en tweede luik van dit decreet elkaar voor een stuk zullen overlappen. Er zullen immers heel wat bossen gelegen zijn binnen het Vlaams Ecologisch Netwerk. De criteria voor duurzaam bosbeheer zijn trouwens verplicht toe te passen voor de bossen gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk. Daarbuiten kunnen ze op vrijwillige basis worden toegepast.

De Vlaamse regering heeft er uitdrukkelijk over gewaakt dat de lokale besturen geen budgettair nadeel zouden ondervinden van dit initiatief van de Vlaamse regering. De vrijstelling van de onroerende voorheffing blijft dan ook strikt beperkt tot het gewestaandeel en geldt niet voor de provinciale en gemeentelijke opcentiemen.

Waarom deze fiscale gunstmaatregelen ten voordele van grondeigenaars binnen het Vlaams Ecologisch Netwerk ?

Het decreet op het natuurbehoud voorziet dat de Vlaamse regering het Vlaams Ecologisch Netwerk zal afbakenen (totale oppervlakte : 125.000 hectaren). In het VEN wordt natuur de hoofdfunctie. Het VEN is een samenhangend geheel van waardevolle en gevoelige natuurgebieden. Het is vooral bedoeld om de natuur en de open ruimte in Vlaanderen beter te beschermen en te ontwikkelen. Om de hoofdfunctie "natuur" te kunnen waarmaken, kan de Vlaamse regering regulerende maatregelen of verbodsmaatregelen opleggen.

De fiscale maatregelen zijn bedoeld als een ondersteuning en een compensatie voor de maatregelen waaraan de eigenaars binnen het VEN zich zullen moeten onderwerpen.

Daarom ook is de steunmaatregel beperkt tot de onbebouwde onroerende goederen binnen het VEN en enkel tot die goederen die ook effectief aan de maatregelen worden onderworpen.

Als besluit meent de minister te mogen stellen dat dit decreet als flankerende maatregel kadert in het beleid van de Vlaamse regering, dat erop gericht is in de toekomst iedereen in Vlaanderen te laten beschikken over voldoende bos en natuur om in te recreëren, te leven en te werken.

B. BESPREKING

Namens de CD&V-fractie stelt de heer *Johan De Roo* dat zijn fractie principieel kan instemmen met dit voorstel van decreet. Het lid heeft wel een aantal informatieve vragen aan de Vlaamse regering.

Over welke oppervlaktes gaat het nu in het kader van de VEN-gebieden ? De spreker weet dat de openbare onderzoeken werden gehouden maar meent te weten dat er nog geen definitieve beslissingen in het kader van de afbakening van de VEN-gebieden werden genomen.

Over welke oppervlakte aan bosbestanden gaat het ? Welke oppervlakte van deze bosgebieden zal binnen de afgebakende VEN-gebieden gelegen zijn en welke oppervlakte erbuiten ?

Wat gebeurt er met percelen die als landbouwzone staan ingekleurd en als dusdanig worden gebruikt door landbouwers en die misschien in de toekomst VEN-gebied zullen worden ? Met andere woor-

den: zal deze regeling ook gelden voor percelen waar in de toekomst bossen zullen worden op aan geplant? Voor de gemeente Maldegem bestaan er bijvoorbeeld plannen om 400 ha bos aan te planten in VEN-gebied waarvan de percelen momenteel als landbouwgrond worden ingekleurd. In het kader van een ruimtelijk uitvoeringsplan zullen deze percelen van landbouwzone worden overgeheveld naar bosgebied.

Heeft de vrijstelling van het gewestelijk aandeel van de onroerende voorheffing invloed op de inkomsten van gemeenten en provincies?

Tot slot, wat is het financiële plaatje van dit alles?

Minister *Dirk Van Mechelen* antwoordt dat op de bossen in publiek bezit geen successierechten worden geheven. Wat de bossen in privé-bezit aangaat, die gelegen zijn buiten het VEN, wordt verwacht dat de impact van dit decreet, wat de ontvangsten inzake successierechten betreft, maximaal 3,5 miljoen euro per jaar zal bedragen. Daarbij wordt uitgegaan van een projectie waarin wordt aangenomen dat 80 % van 78.000 hectare bos potentieel in aanmerking zou kunnen komen voor de vrijstelling. Daarbij zijn natuurlijk een aantal onzekerheden. Zo zijn de successierechten onder meer afhankelijk van de graad van het familieverband (in rechte lijn, tussen broers en zussen, derden) en de belastingschijf waarin de bossen worden belast.

De financiële weerslag van de vrijstelling van het gewestelijk aandeel van de onroerende voorheffing voor de VEN-gebieden (in een eerste fase geraamd op maximaal 87.000 hectare) wordt geraamd op 35.782 euro. Deze weerslag is laag omdat de onroerende voorheffing, voortvloeiende uit onbebouwde percelen gelegen in VEN-gebieden, slechts betrekking heeft op bosgebieden, natuurgebieden en landbouwgebieden. De vrijstelling van de onroerende voorheffing slaat enkel op het gewestaandeel van de onroerende voorheffing, niet op de gemeentelijke en provinciale opcentiemen.

De heer *Johan De Roo* vraagt verder of de onroerende voorheffing verder door de Vlaamse overheid zal worden geïnd?

Minister *Dirk Van Mechelen* antwoordt dat deze vraag een verwijzing is naar het kerntakendebat dat momenteel wordt gevoerd. Terwijl dit debat wordt gevoerd (in dit geval over de vraag of het Gewest de inning van de onroerende voorheffing nog voor zijn rekening dient te nemen of men dit niet beter overlaat aan de gemeenten) moet een beslissing worden genomen over de vraag of

CIPAL – waarvan zeer recent één of meerdere medewerkers in opspraak gekomen zijn – een verlenging krijgt om voor rekening van het Vlaamse Gewest de onroerende voorheffing te innen. De minister neigt ertoe in elke geval voor één of twee jaren dit contract te verlengen. De minister wil in deze niet improviseren.

De minister herinnert verder aan de enorme problemen die de “Vlaamse” inning van de onroerende voorheffing heeft meegebracht. De voorzichtigheid zal de minister in dit dossier de weg wijzen.

De minister beaamt tenslotte de stelling van de heer *Johan De Roo* dat de gemeenten helemaal niet voorbereid zijn op een eigen inning van de onroerende voorheffing. Indien men er ooit toe zou besluiten deze taak aan de gemeenten te laten, dan zal dit toch een voorbereidingsperiode vragen.

C. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

De artikelen 1 tot en met 6 van het ontwerp van decreet worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Het ontwerp van decreet tot invoering van een vrijstelling van successierechten voor bossen en van een vrijstelling van successierechten en onroerende voorheffing voor gronden gelegen in het VEN (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1609/1*) wordt eenparig aangenomen met 9 stemmen.

De verslaggever

De voorzitter,

Lucien SUYKENS Marc VAN DEN ABELEN